

Előfizetési árak:
Fél évre . . . 90 Leu
Negyed évre . . 45 Leu
Egy hóra . . . 15 Leu
Hirdetés — Nyílttér
díjazás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emili,
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Horia, Cloacă și Crișan
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. L. Diénes Ödön

AZ AUGUSZTUS 22-IKI EST.

Egy est. Az ifjuság estje. Ezuttal nem kimondottan a szünidőző tanulóifjuságé.

Ifjuság! Ebben benne van az iparos, kereskedő, a diák és az egyetem ifjusága. Nem az idők szava parancsolja ezt, hanem az egymásrautaltság már régen szükségessé teszi, hogy leomoljanak azok a válaszfalak, melyek a társadalmi munka terén annyi jóakarásnak, célkitűzésnek voltak kerékkötői.

Üdvözljük városunk fiatalságát, hogy ezzel a válaszfalrombolással izmosítja a megértést az alkotás munkájában. Amit esetleg elhibáztak apáink, azt hozzák helyre ifjaink, akiknek kezében van a magyar jövő.

Az est egyébként nagyszabásúnak ígérkezik, a kibocsátandó meghívó szerint a műsor a rendező-bizottság nagy izlésű munkája.

A páholy előjegyzéseket a Kovács-hirlapiroda végzi.

Fontosnak tartjuk még megemlíteni, hogy az est az egyszerűség jegyében fog lezajlani, tehát ne okozzon senkinek gondot, ha nincs selyem ruhája vagy frakkja.

Ma, a krízis tetőpontján, nem divatbemutatóra megyünk el az estélyre, hanem azért, hogy jól találjuk magunkat. Ezen az estén mindenki jól fogja találni magát.

Idegen!

Az impérium óta sokszor kaptunk ilyen szerenádöt román politikusok részéről.

Eddig úgy éreztük, mintha háborus-maradék-csipkésdrótot huznának át a fülünkön ezzel a szóval, de ma már — mit tesz Apolló, a zeneisten! — szittyakobzokon is megpendül magyaros ritmusban s száll az ének szájról-szájra... Nincs is ebben következetlenség. Bartók Béla összegyűjtötte a román népdalait, a Csiki Lapok zenerovata repertoáron tartja a román politikusok operáit.

Mert hát, kedves kézdivásárhelyi polgártárs, tréfa ide-amoda, tudd meg, hogy te idegen vagy. Az áthelyezett 60—80 fokos képzőt a Csiki Lapok librettoja szerint el fogod sorvasztani. A Cs. L. nem tud arról a történelmi tényről, hogy te nemcsak „felzudulással, tiltakozással és memorandumozással” állottál intézeteid mellett, hanem némán befelé hullatott könnyekkel zsebedbe nyúltál s mentettél, amíg menthettél; Amíg mentő kezéd el nem sorvadt, az egyik falatot a családod, a másikat életkereső utján a székelly ifjuság szájába dugtad, hogy el ne essék.

A Cs. L. nem tud arról, hogy te, kézdivásárhelyi és egész kézdiszéki polgár, amikor a román kath. főgimnáziumnak adtál, nem kiabáltad, sőt nem is mertél arra gondolni, hogy idegennek adod. A Cs. L. nem tud arról, hogy itt évszázadok óta összefoly örömről és bánatunk s kulturintézményeink fenntartásakor nem számítottunk felekezeti kulccsal.

Erre is csak azt mondjuk; majd meglátják hová jöttek s a csiki közvélemény is rá fog jönni, hogy amaz érdekelt berkek csalóányai mennyire melléje fogtak. A mi kulturális erőnk éppen az összefogásban van s ezt az egységet álljuk kitélő, de ha kell, befelé is. Csak nem gondoja a Cs. L. magas testőrgárdája, hogy az ő népességéért itt Bertalan-éjszakákat ren-

dezünk. Sőt, energia kimelés szempontjából, a Csiki Lapok új etnográfiai elszólásain is tultesszük magunkat, mert tudjuk, hogy nem képviseli, nem képviselheti a velünk sorsközös csiki székelység egyetemének véleményét.

Nem kértük a képzőt, de megértjük az Idők szavát s szeretettel várjuk a testvérintézetet.

Ez a szeretet feszültségéből akkor sem fog engedni, ha a Cs. L. minduntalan ilyen mérges szavakba mártja is a fogát. Ismerjük helyi kulturtényezőink gondolatvilágát, mely nem tett soha haink között valláskülömbiséget; ezt a nemes és csak egyedül helyes magatartást a közönség is viszonzta az intézet S. O. S. jelére.

Furcsa logikája és parlamentárizmusa van a Cs. L. cikkírójának, mikor a felekezetieskedés ellen mosakodik s az egész cikket idegen hangulatban követi el. Egy „pardon” még nem jogosít fel arra, hogy egész idő alatt a szomszédunk tyukszemén láboljunk. A stilus kedvéért nem zárkozhatsz el ilyen hermetikusan a logikától.

A hirlapirodalomban hallgatolagosan meg van engedve, sőt sokszor kellemes is lehet a szótáncoltatás, de ilyen fontos kérdésekben, mint a kisebbségi iskoláztatás és felekezeti együttműködés, csak azt vesszük penna alá, ami használ.

A rozogát sem mi rezegtük először. A tanulság csak az, hogy akit izgat a visszhang, csendesen járjon Tihany országában.

Balladai ihletekkel se ijesztegessen minket Bárcz képzelt ura, mert nálunk a „sorvadásnak” sokkal realisabb, kipróbált széruma van. Felsőbb erővel szemben a kisebbségi intézetek Csiki Lapok-féle százalékolását is a maga értékére, vagy értéktelenségére tudjuk lesszállítani.

Végül kérjük a kézdiszéki református magyar testvéreinket, hogy ne vegyék komolyan, ne tekintsék általános kath. véleménynek a Csiki Lapok ilyen nemű kirohanásait.

Egy katolikus.

Hozzászólás*)

Iparosok az Ipartestület ellen.

A kézdivásárhelyi megértőbb iparosok osztálya több évtized óta kitartó harcot folytat az Ipartestület megalakítása érdekében.

A miveltebb és felvilágosodottabb iparosok régen belátták, hogy alig van valamire való város, vagy nagyközség, melynek iparosai évtizedek óta nem tömörültek volna Ipartestületté, a melyben saját ipari ügyeiket önmaguk kormányozzák, önmaguk választotta igazgatóság által.

Több ízben kezdtek hozzá e fontos intézmény megszervezéséhez, de mindig megtört az iparosok egy csekélyebb részének csökönyösségén, ósdi, maradi felfogásán.

Legszívesebben küzdöttek ellene különösen a különben jóra való csizmadia ipartársulat tagjainak egy része.

Főérvük az volt mindig, hogy nem engedhetik megszűnni a régi céhrendszert s nem tűrhetik, hogy másféle iparosok is beleszóljanak a csizmadia ipartársulat vezetésébe s vagyoni ügyeinek dirigálásába. Hiába hozták föl az intelligens iparosok az Ipartestület előnyeit, az önkormányzás kiszámíthatatlan hasznát, a csizmadiaik egyrésze hajhatatlan maradt a régi céhrendszer mellett és mindent elkövetett az Ipartestület ellenében. Iparosaink tanultabb, képzetebb része nem engedte a kérdést levenni a napirendről. Majdnem két év óta nagy eréllyel küzd az Ipartestületért.

Az Asztalos Ipartársulat fennállásának 120 éves jubileuma (1929) óta nagy lépésekkel haladt előre az Ipartestület a megvalósulás útján, azokkal az iparosokkal karöltve, a kik ebben a nemes ügyet a jelen időben is hatalmas erővel támogatják.

Készen állanak az Ipartestületnek a kormány által jóváhagyott alapszabályai.

A megalakulás keresztülvitelére már kétszer (1931 aug. 1 és 8-án) össze voltak hívva az iparengedéllyel bíró és azt üző iparosok. Nem lehetett egyízben sem megtartani az alakítást. Előbb a hatóság vontatott vissza az engedélyt, be lévén tiltva az egész országban aug. 1-én való minden nemű gyűlés, sőt kisebb csoportosulás is. A második határnap aug. 8-án az alakuláshoz megkívánt taglétszám hiányáért, a járdán elkövetett terror következtében, mely az állítólagosan nagy (havi 10 leu) tagdíj fizetéssel igyekezett a jobb gondolkozású iparosokat is távol tartani az alakuláson való részvételtől. E miatt új határnapot tűzött ki az Iparhatóság aug. 18-án d. u. 2 órára, a mikor a megjelentek jogérvényesen határoznak.

Mondjuk, hogy eddig az ellenzék elvi állásponton volt, a mely kifogás alá nem eshetné. De a gyűlés feloszlása után történt valami olyan nagy dolog, a mi nem áll elvi magaslapon, a mely méltatlan inzultus jellegénél fogva súlyos erkölcsi beszámítás alá esik s mely szégyene annak a tizenkét iparosnak, a kik valamennyien a csizmadia ipartársulat tagjai voltak s a hol eleinte velők volt maga az „elnök ur” is; az inzultást maga az alelnök ur Ó magassága kezdte, a ki soha nem örökölt semmi egyebet az ilyen dolognál, a mi egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy az iparosok tekintélyét emelje. Leirom az inzultust mintegy elrejtésül a jövőre, hogy többé elő ne forduljon városunk iparosai részéről saját tekintélyük érdekében hasonló eset.

E rovat alettiakért sem a szerkesztő, sem a kiadó nem vállal felelősséget.

Az ipartestület megalakítására, mint iparos ünnepélyre meghívott Báró Szentkereszty Béla, vármegyénk orsz. képviselője is, városunk több intelligens vezető férfiai társaságában megjelent. A meghiusult gyűlés után a szervező bizottság meghívta az Üniót-kertbe egy rövid ebédre az illusztris vendégeket, a kik készséggel jöttek el nem csak a gyűlésre, hanem résztvettek az ebéden is az iparos osztály tekintélyes képviselői társaságában. Ebéd után a vonattal elutazott a képviselő ur, a kit egy páran elkísértek. Ezután következett az inzultus. A kertben külön asztalnál helyet foglaló fentnevezett ellenzéki iparosok, az ebéd után érkező vendégek és egyes vezető iparosok után kvalifikálatlan, sértő kifejezéseket kiabáltak, anélkül, hogy arra a legcsekélyebb okot is szolgáltatott volna. Az egyik ipartársulat elnöke után azt kiabálták *kórusban*, hogy „örökölt” és „az apja sirás, foltozó csizmadia” volt, kibővítve ezt illetlen trágár jelzőkkel.

S ezt az inzultust megismételték mindig, a hányszor valaki elhagyta a helyét az Ipartestületért küzdő vezető férfiak közül.

Hát uraim, mióta szegény az, ha valaki szegény és kopott iparos léte tisztességes polgárokat adott a hazának, mint az inzultált társulati elnök édes apja? Nem tudják önök, hogy Horváth Boldizsár, az első magyar felőlős kormány igazságügyminisztere egyszombathelyi csizmadiamester fia? Vaszary Kolos hercegprímás egy szücsmester fia, Simor János bíboros egy csizmadiamester fia volt és Serédy Jusztin, Magyarország jelenlegi bíboros hercegprímásának ma is élő édesapja becsületes kályharakó mester?

Nem, tisztelt ellenzéki urak, ez nem méltó magatartás egy tanult iparoshoz! Ez csak növelni fogja azon iparosok számát, a kik az ipartestületet szavazataikkal megfogják az önök megelégedése, személyeskedése után is még nagyobb lelkesültséggel alakítani, a köz javára, a jövő generáció boldogulására, a város nagytöbbségét tevő iparosainak dicsőségére! - Vegyenek részt önök is az Ipartestület Igazgatóságának megválasztásának hazafias munkájában, de iparosokhoz illő komolysággal s ne feledkezzen meg a minden embert kötelező tisztességes eljárásról s férfias komolyságról!

Kovács István

az Aszt. Ipartársulat elnöke.

Megkezdí működését a postatakarék pénztár.

Régi terve már a kormánynak, hogy a szegényebb néposztály számára postatakarék-pénztárt állít fel. Az erről szóló törvényt tulajdonképpen már tavaly augusztusban megszavazták, de eddig csak Bukarestben állították fel a központi pénztárt, amely kitűnően működik és január óta betétállománya 200 millióval szaporodott. A postatakarék-pénztár felállításának óriási előnyei vannak úgy a kisexisztenciák, mint a kereskedelem részére.

Általa megindult a csekk és a számla forgalom, amely nagy könnyebbség a kereskedelem számára.

A postatakarék felállításáról Bukarestből az alábbi értesülést kaptuk:

Már csak hetek kérdése, hogy a betétgyűjtésbe a vidéki postahivatalok is bekapcsolódjanak. Jövő hónap közepén már a legkisebb falusi postahivatalnál is lehet betéteket befizetni.

A legkisebb betét 50 leu. Ennek az összegnek a megtakarítására takaréklapokat bocsátanak ki, amelyekre tíz darab 5 leus bélyeget lehet ragasztani. Egy ilyen takaréklap is elegendő ahhoz, hogy a posta a befizető részére betétkönyvet állítson ki. A legmagasabb betétösszeg is szabályozva van és az 100.000 leu. Ennél nagyobb összeget magánfelektől a posta nem fogad el.

A betéteket a pénztár a legteljesebb titoktartással kezeli. Minden betétes külön jelszót kap úgy, hogy csak az veheti fel a pénzt, aki a jelszót bemondja. Nagy előnye a betéteknek az, hogy mindennemű adótól mentesek, ezenkívül minden postatakarék-pénztári ügyletre vonatkozó beadvány bélyegmentes. A postatakarék-pénztárnál elhelyezett betétekre végrehajtás vagy foglalás nem eszközölhető. A betétekből minden postahivatal 2000 leuig terjedő összeget nyomban folyósít, nagyobb betéteknél felmondási idő szükséges.

Ez a mai élet.

A megélhetés kemény próbára teszi az emberi élniakarást.

A megélhetés cirkuszi porondjáról lesodort életek belekapaszkodnak mindenbe, ami fenntartsa őket a becsületes megélhetés lehetőségei között.

Egyik napon egy megöszült munkás-ember lépett be hozzám és megvételre kínálta a szent bibliát. Aranyozott nagy könyv. Olyan, mintha valamelyik templom katedrálisjáról most lépett volna le, kitérve lapjait, hirdetni, hogy aki „Benned bizik, soha sem csalatkozik...”

Miféle életkeserűség, a nincsetlenségnek milyen nonplusultrája vitte rá szegényt, hogy meg akart válni az élet kuforrasának könyvétől? Milyen lélekkel szánta rá magát, hogy megváljon a hajdan féltett kincstől és elinduljon vele házalni.

Isten, hová vezet ez az élet?

Sir mindenki. Sirnak, panaszkodnak a kereskedők. Alig árulnak naponként valamit. Van olyan, aki még 100 leut sem árul meg egy nap. Miből fizesse ez az ember aztán az adót, a házbért és miből fizesse még az adónál is nagyobb adót, a betegsegélyzőt a tanonca után.

Beszéli egy kereskedő. Bejön az üzletbe egy falusi asszony. Vásárolni akar egy negyedkiló kávéval a feltétellel, ha kap melléje egy kovakövet is.

A kovakő drága a mai világban. Fizettek érte 10,000—15,000 leut is és azért nagyon merész vállalkozás raktáron tartani. A kereskedőnk nem szolgálhatott kovakővel és így elmaradt az egynegyed kiló kávé vásárlása is.

Megfigyelték, az asszony végigjárta a piacszeren majdnem az összes fűszerboltokat, mindenütt eredmény nélkül.

Vajon a kávé kellett-e neki inkább, vagy a kovakő? Vagy pedig egy besugásra felfogadott asszonyi persona volt, aki elárulja a kereskedőt abban a pillanatban, ahogy kiteszi a lábát az üzletből.

Nem lehet tudni. És nem is lehet annyira megbízni ma az emberekben! Van rá nagyon sok ok, hogy hitetlen Tamásokból álljon a társadalom minden negyedik embere.

Megingott a bizalom akkor, amikor a legnagyobb szükség van rá.

Hecc! Jót nevetni valakin, ha sikerül beugratni. Ez is a mai élet igazi fotográfiája.

Ejszaka van. A piac csendes, csak a dinnyeárus dinnyehegyei mögül hallatszik valami nesz. A dinnyés talán most fordul a másik oldalára.

Egyszerre aztán az éjszakai csendbe beleütközik valami párbeszéd. Egy csendesen hazafelé poroszkáló, bizonytalan lépésű emberbe heccelődik bele két ember.

Hogy mi történik közöttük, a krónikás tisztán megállapítani nem tudja, elég az hozzá, hogy a tisztelt egyedülálló és a támadásban ártatlan embert kétszer a földre verik. Harmadszor is sor kerülne rá, azonban a barom is igazi barom, ha engedi magát ütlegetni, így a mi emberünk is nem testhez álló méltóságnak tartja, hogy valaki ökleinek erejét az ő testén próbálja ki és előrántva revolverét, kétszer beledurrant a levegőbe. Mondani sem kell, hogy az éjszakai csend egyszerre kettétörök.

Békés lakók ijedten ugranak ki az ágyból és úgy, ahogy a paplan alatt valami ruha fődte a testüket, szaladnak ki az utcára. A rendőrség is közben megérkezik és rövidesen fényt derít a sötétségben.

Valószínűleg tiltott fegyverhasználatért és csendháborításért megindul az eljárás az ellen az ember ellen, aki alapjában véve nem is hibás.

A hecc kedvéért történt az egész éjszakai csendháborítás.

Errre is — mint mondják — szükség van!

Az ember nem tudja már mihez kezdjen. Ez a mai élet... (alfa.)

Mégis egységesítik a munkásbiztosítási törvényeket.

Már több alkalommal és több kormány egésze alatt egységesíteni akarták a betegsegélyzés törvényeit, mert ma az a helyzet, hogy a különböző országrészekben különböző betegsegélyzői törvények vannak érvényben. Az egészségügyi miniszteriumban most újból egy ilyen egységesítési törvénytervezeten dolgoznak.

Ez az új tervezet a betegsegélyzés kérdéseit az eddig érvényben volt erdélyi törvénnyel akarja országosan rendezni, míg a rokkantsági és aggkori biztosítás eseteiben a régi törvény hatályát terjesztene ki. Az egységesített törvény a decentralizáció elvén épül fel és alaptétele, hogy a helyi betegsegélyzők vezetőségében a munkaadó és a munkás képviselője egyenlő arányt kapjon.

Az autonóm helyivezetőséget egy kontroll szerv csak ellenőrizné. Ezt a szervet természetesen a betegsegélyző pénztár országos központja delegálja.

TANÜGY.

A liceumok ismét nyolcosztályuak lesznek. Öt osztályzattal bírálják el a jövőben a növendékeket

Már az új kormány ténykedései közé tartozott a középiskolai törvény módosítása, amelyet a parlament május 15-én szavazott meg. A székelyföldi középiskolákhoz most érkezett meg a módosított törvény végrehajtási utasítása, amely a réginek mintegy husz szakaszát változtatja meg, vagy érvényteleníti. Közöttük több igen nagy fontosságú, mert ismét visszaállítja a nyolc osztályos középiskolát s ennek megfelelően az alsó tagozatok újra négy osztályuak lesznek, mint az a múltban is érvényben volt.

Érdekes, hogy a módosított törvény a középiskola oktatást egymástól két független tagozatra osztja, még pedig az alsó tagozatra, amely ezentul is a gimnázium nevet viseli és négy osztályból áll, tanterve pedig az általános műveltség megszerzését célozza, azután pedig a felső tagozatra, amelynek liceum a neve és ugyancsak négy osztályt foglal magában. Az első három osztálynak az a rendeltetése, hogy kellő szakképzettségi előkészítést biztosítson a tanulóknak, míg a negyedik osztályban megfelelő irodalmi és tudományos tájékoztatást nyernek a növendékek.

A gimnáziumi tananyagot egységes tanterv alapján állapítják meg úgy a fiuk, mint a lányok részére, de a lányoknál különös tekintettel lesznek a társadalmi szerepükre és ehhez mérten a lányok tananyagát megtoldják, illetve átalakítják. Úgy a lányok, mint a liceumok egyes osztályaiból a következőkbe való fellépés az évharmadi jegyek összessége alapján történik meg. Vizsgát csakis a gimnázium negyedik osztályának végén tesznek a tanulók és a vizsgálat sikere esetén egy gimnáziumi vég bizonyítványt kapnak (Certificat de absolvirei a gimnazului).

A liceum alsó osztályában (az eddig középiskolai 5-ik osztály) való beiratkozás csak sikeres felvételi vizsgálat után lehetséges. Így akarja a törvény az ifjuság selektálását. Az elemi iskola teljes 7 osztályát végzett növendék felvehető a gimnázium első három osztályának valamelyikébe, ha a növendék megfelelő különbözeti vizsgálatot tett s ha van az illető gimnáziumban megfelelő hely.

A liceum utolsó osztályát végzett növendék a liceális tanulmányáról bizonyítványt kapnak (Certificat de studii liceale), amely jogot ad az önkéntességre, a közszolgálati alkalmazásokra, de nem jogosít egyetemre, vagy azzal egyenrangú intézetbe való beiratkozásra.

A növendékek osztályzata ezentul öt klaszifikálásra oszlik: nesuficient (elégtelen), suficient (elégséges), bine (jó), foarte bine (jeles) és exceptional (kitűnő). Ujítás, hogy második modern nyelv gyanánt ezentul iskolák szerint olasz, angol, vagy német nyelvet tanítják. Tehát nem minden liceumban lehet bármely modern nyelvet tanítani. A francia marad viszont továbbra is az első modern nyelvnek. A törvény 1931 szeptember elsején lép életbe s fokozatosan történik az

osztályokban való alkalmazása. Tehát az 1931—32. tanítási évben csak a gimnázium I. osztálya tanul az új tanterv szerint, amelynek hatálya kiterjed a felekezeti és magán középiskolákra is.

Az 1928. évi középiskolai törvények a módosítással nem érintett pontjai továbbra érvényben maradnak.

A székelyudvarhelyi róm. kath. fiúnevelő intézet az 1931—32. tanévben bennlakásra felvesz jóviséletű növendékeket. Tanévi ellátási díj 7500 leu készpénzben. A szolid ellátásdíj és gondos felügyelet mellett előnye a fiúnevelőnek a város klimatikus fekvése a Hargita hegy lábánál. Székelyudvarhely fürdőváros is lévén, a gyermekeiket kísérő szülők a féláru utazási kedvezményét igénybe vehetik.

A fiúnevelő intézet kapcsolatos a majd nem negyedfél százados multra visszatekintő magyar tannyelvű nyilvánossági joggal bíró székelyudvarhelyi róm. kath. liceummal (főgimnázium).

A fiúnevelő intézettől prospektust, a liceumtól (főgimnázium) tájékoztatást küld 10 leu válaszbélyeg ellenében. A székelyudvarhelyi róm. kath. fiúnevelő intézet igazgatósága. Odorheiu Jud. Odorheiu.

SPORT.

Romca: K. S. E. 3:2 (0:1)

Folyó hó 9-én délután a Sinkovits sporttelepen került sorra a Kovácsy-kupa II. fordulójára, melyet a baróti csapat megérdemelten nyert meg. Nem valami nagy számú közönség előtt, melynek felét lelkes baróti drukkelek és gelenceiek képezték, Bedő (Sz. M. T. E.) bíró sipjelére 1/25 órákor erős nap ellen a K. S. E. kezdte el a játékot. Gyors K. S. E. támadás már az első percben eredménnyel jár, amennyiben szép összjátékkal közelít meg a baróti kaput s Negustor éles, lapos lövése a hálóban akad meg. A gyors eredmény még vagy 10-15 percig támadásban tartja a K. S. E.-t, de a félidő többi része eredménytelen mezőnyjátékkal telik el. Félidőben a Romka a bíró kiscserélését kéri, mibe természetesen a K. S. E. vezetősége nem mehet bele. (Pedig nem lett volna kár érte. Szerk.)

A II. félidő megint szép kilátásokkal kezdődik. A pihenéstől kissé felfrissült K. S. E. azonnal támad s Héjja a kaputól elvett labdát a sarokba nyomja. Még pár élénk akció s aztán Romca veszi át a szót.

A K. S. E. kapkod és rendszertelenül játszik s még arra sem képes, hogy az elért eredményt tartsa. Teljes Romka fölény, melynek nemsokára 11-es büntető rúgás az eredménye, de ezt még szerencsésen megussza a K. S. E., mivel a lövés élesen kapu fölé megy. A Romka még jobban erősít, a K. S. E. meg fokozatosan esik össze s így nem is lehet más vége, mint hogy a Romca 3 gólt küld a Bakk által gyengén védett kapuba. Hiába a közönség minden biztatása, a K. S. E. képtelen újabb gól elérésére. A közönség egy része már csalódottan távozik, mikor a bíró a játék végét jelzi.

A győztes csapat minden embere dicsőreket érdemel a lelkes játékaért. Feltűnő senki sem produkált, de egy összeszokott és igazi küzdeni tudó csapatot láttunk bennük.

A KSE már e felállítással elvesztette a meccset. Ilyen fontos mérkőzésnél nem szabadott volna kicsinyes dolgok miatt jó játékosokat kihagyni a csapatból.

A mezőny legrosszabbjai Bakk és Megyaszi voltak. Jól és sokat dolgozott: Antal, Héjja és Rada s az első félidőben Negustor. Csulak nem való bekknek s egy pár ember pedig nem való a KSE első csapatába.

Máskor a csapat összeállításánál nagyobb körültekintést kérünk, mert ilyen csapattal nem lehet kupát nyerni. (M.)

Értesitem a m. tisztelt közönséget, hogy a postával szemben, az Apró-féle lakásban

sóraktárt nyitottam

Mindenfajta só nálam szerezhető be angroban és olcsón.

Kérve b. pártfogást, vagyok Tisztelettel:
Radu Bunghez.

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

politikai hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Aug.

15

1931.

— A János vitéz az érdeklődésjelőterében. Amint a Székely Ujság megírta, aug. 28-ikán kerül előadásra a János vitéz gyermekszereplőkkel. Mondanunk sem kell, hogy az előadás iránt vidékszerre nagy az érdeklődés. Ezt nem is csodáljuk, hisz gyermekszereplőkkel a János vitézt még csak Budapesten adták elő. Nagy bátorsága volt Nágóné Szabó Mária urnőnek, amikor a betanításra vállalkozott, de az ő finom izlése, óriási türelme itt sem szenvedett sziklatörést és dicséretre legyen mondva, a próbák után ítélve, az előadás szenzációs eseménye lesz a városnak. A címszerepet Szőnyi Mária, dr. Szőnyi György orvos kis leánya fogja játszani, akinél e szerepre sikerültebbet találni sem lehetett volna. Iluskát Nagy Évike játssza, Bagó trombitást pedig Hoffmann Bandika fogja igen ügyesen megoldani. Nehéz szerep a gonosz mostoha szerepe is, de ezt sikerülten személyesíti meg Turóczy Milike. Kitűnő Müller Jóska a strázsamester és igazi francia királykisasszony Rákossy Buba. Úgy szeretnők egyenként beszámolni a kicsi szereplőkről, azonban mit írunk majd róluk a szereplés után. Ez a bekonferálás csupán izelítője akar lenni az augusztus 28-iki estnek, melyhez fogható nem volt még városunkban. Aki szépet akar látni és lelkét fel akarja üdíteni a gondtalan gyermekvilág harmatcseppével, az nem fog hiányozni az estről, melyre előjegyzéseket a Kovács-hirlapiroda fogad el.

— A kisiparos és a cégbejegyzés. A cégbejegyzési törvény nemcsak a kereskedőkre és a gyárvállalatokra, hanem az iparosokra is vonatkozik. Hosszu ideig nem voltak tisztában még maguk az illetékes kamarák sem azzal, hogy az iparosok közül kiknek kell cégeiket az új cégbejegyzési hivatalnál bejegyeztetni. Bukaresti tudósítás szerint ezt a kétséget most eloszlatják a minisztérium vonatkozó pótrendelete, amely rendelet kimondja, hogy azok a kisiparosok, akiknek két segédnél vagy két inasnál több alkalmazottjuk nincs, mentesülnek a cégbejegyzés kötelezettsége alól. Fuvarosok vagy koltörők, mozgóárusok és általában azok, akik hitellel vagy hitelek alapján dolgoznak, a cégük bejegyzésére kötelezettek.

— Kétezer tárgy a Múzeumnak. Mult héten közöltünk cikket arról, hogy a múzeum anyaga annyira szaporodott, hogy a múzeumi bizottság megtette az előkészületeket annak berendezésére. E héten érkezett a kétezeredik adományozott tárgy a Kézdivásárhelyen létesítendő Múzeum számára.

— Nincs semmi ujság a nap alatt. Az inka indiánok állama Peru-ban, amelyet a 16-ik században a spanyolok megsemmisítettek, — mint az egykori feljegyzésekből megállapítható, — valóságos szociális állam volt. Az állami berendezkedés két alapelve épült. Az egyik az általános és minden egészséges emberre kiterjedő munkakötelezettség, a másik elv pedig az volt, hogy minden dolgozó számára a létminimum biztosításának. A nagy állami gabonarártak arra a célra szolgáltak, hogy szükség esetén mindenki megkapja azokról a szükséges élelmiszereket. Az inkák büntető perendtartása szerint, ha valakit lopáson értek, először a hatóságok azt vizsgálták meg, hogy a nélkülözés kényszerítette-e a lopásra az illetőt. Ha megállapították, hogy azért lopott, mert éhezett, nem őt büntették meg, hanem azt a tisztviselőt, akinek kötelessége volt gondoskodni, hogy az illető a maga élelmiszere adagját megkapja. Ehen halni tehát Peruban nem lehetett. Az éhezni számára a lopás joga biztosítva volt. A munkanélkülieket ebben a formában segélyezték az inkák. A Krisztus előtti 5-ik és 4-ik században Kinában már nemcsak a kenyér árát maximálták, hanem megsabták azt is, hogy mennyi gabonát és rizst szabad termelni, illetve forgalomba hozni, hogy a mezőgazdasági terméket árnívóját megvédelmezzék. A terménymennyiséget az állam vette át s elhelyezte a saktárakban úgy, hogy rossz termés esetén sem kellett a népnek éheznie.

— A cukor is monopólium lesz. A kormánygazdasági bizottsága elvként kimondta, hogy ősszel bevezetik a cukor monopóliumot. A cukorgyárakat állami tulajdonba veszik, illetve megváltják és olyan megállapodást létesítenek a gyártulajdonosokkal, amely lehetővé teszi a cukorárutás állami monopóliumát. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot még augusztus folyamán elkészítik és ősszel a parlament elé terjesztik.

— A szovjet védi a munkások hallószerveit. Egy varsói lap szerint a szovjet a fémipar azon ágaiban, melyekben az üzemi lármák és zaja az egészséges munkások hallószerveit tönkre teszi, siketnéma munkásokat alkalmaz.

— Magyarországon háromszázezer román él. Bukarestből jelentik: Az Epoca, statisztikált közöl, hogy mennyi román él külföldön. Eszerint Magyarországon 300 ezer, Szovjetországon 500 ezer, Jugoszláviában 350 ezer, Bulgáriában 300 ezer, Istriában 20 ezer, Amerikában pedig 500 ezer román él.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. B. SUMULU Politikamentes cikkei, novellái, színes rajzait szívesen közöljük. De amint ön is beláthatja, kissé jobban exponálta magát.

AZ ÉJSZAKAI HECC című közleményét simítva adtuk le.

KUPA-BARÁT. Még nem bizonyos, hogy a Kovácsy-kupát elvesztette volna a K. S. E. A jövő vasárnapi mérkőzéstől függ, hogy mint állják meg helyüket a székelygyörgyi csapattal szemben.

A mozi műsora.

Szombaton és vasárnap a német filmoperettek egyik legkedvesebbje, a „Rajna virága” kerül bemutatásra. A vidám német diákeletből vett pompás operett-vígjáték a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot úgy mese-zeneje, mint a szereplők folytán, kik a berlini filmstúdiók elismert legjobbjai közé számítanak.

A „Rajna virága” németül beszélő-éneklő operettláger, amelyben egymást kergetik a szenzációs-népszépszerű tánc és énekszámok, mulatságos kalandok. A film ragyogó szíllítása és pompás zenei aláfestése csak erősbitik e film operett sikerét.

Augusztus 22—23-án Lubitsch Ernő ragyogó mesteri rendezésében a „Monte Carlo” című tomboló sikert elért operett lesz műsoron. Jack Buchman Anglia legnépszerűbb bonvivántja és Jeanette Mac Donald — a „Királynő férje” csodáshangu primadonnája a főszerepben, (as—nó.)

A város hivatalos hirdetései.

Primăria Comunei Urb. Târgul-Săcuiesc.

No. 3382/1931

Convocare.

Având în vedere că la adunarea generală a me-seriașilor din Târgul-Săcuiesc convocată pe ziua de 8 Aug. 1931 pentru constituirea Corporației Ind. nu s-au prezentat membri în numărul suficient pentru a fi în drept de a delibera în bază art 13 din statut se convoacă din nou această adunare pe ziua de 18 August oră 2 p. m. când va delibera fără a ținea seamă de numărul membrilor prezenți.

Ordinea de zi:

- 1.) Alegerea Președintelui Corporației.
- 2.) Alegerea a 24 membrii ordinari și 6 supl. Incomitetul.
- 3.) Alegerea a 3 cenzeni.
- 4.) Stabilirea retribuției secretarului.

Candidații atât a Președintelui cât și a comitetului și cenzenilor se vor înainta până la ora 12 în ziua de 17 August 1931 la Comisarul Industrial, personal de o comisie din 10 meseriași cari exercită o meserie legată de capacitate pe teritoriul orașului Târgul-Săcuiesc.

După acest termen alte candidări nu se mai primesc.

Meghívó.

Arravaló tekintettel, hogy a kézdivásárhelyi általános ipartestület megalakítása és a vezetőség megválasztása céljából folyó hó 8-án összehívott közgyűlés az alapszabályok 13 §-a értelmében nem volt határozat képes, a meghívást 1931 Augusztus 18 napjának d. u. 2 órájára azzal ismétlem meg, hogy a határnapon a közgyűlés a megjelölt tagok számára való tekintet nélkül fog határozni.

A napirend tárgya:

- 1.) Az elnök.
 - 2.) 24 rendes és 6 póttagból álló előljáróság.
 - 3.) 3 cenzor (számvéző) választása és
 - 4.) a testületi titkár javadalmazásának megállapítása.
- A jelölések úgy az elnök, mint az előljáróság és a cenzorokra vonatkozóan külön 19 Kézdivásárhelyen képesítéshez kötött ipart üző iparos által 1931 aug. 17-én déli 12 óráig az iparhatósági biztoshoz személyesen nyújtandók be.

E határidőn túl jelölés nem fogadtatik el.

Târgul-Săcuiesc, la 8 August 1931.

Comisar industrial: — Iparhatósági biztos: Dr. Török Zoltán.

No. 3401/1931

Publicațiune.

Având în vedere ca licitație publică minuendă publicată la 7 Aug. 1931 pentru darea în lucrare repararea drumului din Str. Regală, în lipsa de oferte a rămas fără rezultat se aduce la cunoștința publică ca primăria orașului Târgul-Săcușesc ține a li-a licitație publică minuendă la 25. August ora 11 a. m. cabinetul primarului cu oferte închise și sigilate.

Prețul de strigare 51.550 Lei.

Licitație se va ține conform dispozițiilor art 88-110 din Legea Contabilității publice.

Condițiuni de licitație, atemăsurătoare și deciz se pot vedea la Primăria orașului în biroul Serv. Economic în orele oficiale.

Hirdetmény.

Arra való tekintettel, hogy a Str. Regálá ut ki-javítási munkálataira 1931 Augusztus 7-re kitűzött ár-
lejtés kellő számú ajánlat hiánya miatt megvárható nem volt, a Târgul-Săcușesci ideiglenes bizottság 1931 Augusztus 25-én d. e. 11 órára zárt írásbeli ajánlatok-
kal újabb árlejtést tűz.

Kikiáltási ár: 51.550.

Az árlejtésnél a számviteli törvény 88-110 sza-
kaszai mérvadóak. Az árverési feltételek az előmérés-
zés és a költségvetéssel együtt a gazdasági hivatal-
ban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Târgul-Săcușesc, la 10 August 1931.

Pres. Com. Int: (ss.) Corneliu Nastazi.

Secr. Gen: (ss.) R. Cosma.

Legjobb áruk!
Legolcsóbb árak!
Legjobb kiszolgálás!

Vajda Józsefnél

Kávé, rizs, liszt, cukor, cukorka és
csokoládé bombonok. — Szalonna,
turó, szalámi, szardiniák, friss teavaj
és mindennemű fűszerek, gyógyó,
mandula, mazsola stb. minden időben.

Olcsó háztartási áram.

A helybeli villamos telep egy újítást vezetett be abból a célból, hogy a villamosáramot a fogyasztó közönség minél fokozottabb mértékben vehesse igénybe.

Ismeretes, hogy külföldön a háziasszonyok ma már villamosárammal főznek, vasalnak és a takarításnál is villamos porszívógépeket használnak.

Villamos készülékekkel a tea elkészítése, a tej felforraltatása a ház-
tartásban ma már nem okoz kényelmetlenséget, mert a villamos főzőtestek
egyszerű bekapcsolásával ezek gyorsan és kényelmesen elvégezhetők.

Vannak már oly villamos automata, amelyekbe a háziasszony,
akinek délelőtti más elfoglaltsága is van, reggel mielőtt egy hosszabb bevásár-
lásra vagy pedig a hivatalába indul, levestől kezdve a tésztaig a nyers
ételeket behelyezi és délelben, mikor haza jön, ugyiszólván készen találja
az ebédet, — mert a készülék automatikusan működve az egyes ételek
elkészítéséhez szükséges hő önmege szabályozza és az áram kikapcsolását
is önmege végzi.

Az orvos sterilizálóját a villamos készülékek néhány perc alatt fel-
forralják, a fodrászműhelyek a hajszáritást elektromos hajszáritóval egy-
ket-
tőre elvégzik. Fürdőszobákban, műtőkben és háztartásokban szükséges me-
legviz az elektromos készülékekben mindenkor bárki részére is rendelkezé-
zésre áll.

Vannak ma már elektromos konyhakályhák, fűtőkályhák, hőszugárzók,
testmelegítők, mosógépek, jégsekreányok stb. stb.

Mindezek mellett azonban a mi viszonyaink között legelterjedtebbek
a villamos vasalók, varrógépmotorok, porszívó gépek és testmelegítők.

Ezek a készülékek ma már nagyon olcsón szerezhetők be, (részlet-
fizetésre is) használatuk első feltétele azonban az, hogy a fogyasztóközönség
az áramot is olcsón kapja.

Hogy a háztartási áramot a fogyasztóközönség minden rétege igénybe
vehesse, a helybeli villamosmű a háztartási áramot a rendes világítási áram-
nál lényegesen olcsóbban, annak majdnem egy harmadán, hektówattóránként
60 baniért adja.

A háztartási áram mérésére speciális árammérők szolgálnak, melyek
részletfizetés, vagy kölcsöndíj ellenében kaphatók a villamosműnél.

Tájékoztatásul közli a villamosmű, hogy a háztartási áram mellett az
egyes készülékek áramfogyasztása óránként például:

egy 3 Kg. vasaló	2 Leibe aerül
egy 6 Kg. szabóvasaló	3 " "
egy hőszugárzóval való fűtés	3 " "
egy porszívó	1 " "
egy liter teavíz felforraltatása kb.	0.70

hideg tej vagy valamely ételnek a felmelegítése pedig körülbelül csak 20-30
baniba kerül.

Közelebbi felvilágításokkal szívesen szolgál a helybeli Villamos-telep
üzemvezetősége, a GANZ-cég irodája.

Ezt az újítást a háziasszonyok bizonyára örömmel fogadják és remélhe-
tőleg a háztartási áramot olcsóságánál fogva sokan igénybe fogják venni.

Termelők figyelmébe!

Kézdivásárhelyen a Bajkó-telep gabonaraktárában levő,
motorral hajtott, nagy teljesítőképességű trieurberendezé-
semen vállalom e hó 17-től kezdve

lencsésárpából lencsekiválasztását
árpa tisztítását, szeleltetését és osztályozását,
lencse szeleltetését és osztályozását

Feltételek és árak megtudhatók künn a raktárban és a pos-
tával szemben levő irodámban. **Csiha Lajos** Kézdivásárhely

Nem kell főző kurzus mert megjelent Novák Mária urnő összeállításában a szakácskönyvek a Baby szakácskönyve

Az 1000 drb. receptből álló, gazdag tartalmu szakácskönyv főbb tartalma:

Levesek, levesbevalók, becsinált levesek, hideg előételek, melegítészta és vegyes előételek,
aszpik, hideg mártások, főzelékek, pörköltök, peccsenyék, vadak, halak, saláták, főtt tész-
ták, palacsinták, pudingok, sodók, melegítők, teához szendvicsek és sütemények,
krémek, gőzben főtt kompotok, befőzések.

Különösen értékes a szakácskönyv az a része, mely a csecsemők mesterséges táplálására ad
praktikus, régi orvosi tapasztalatok alapján megírt utasításokat, egyben közli a babakoszt étlapját re-
ceptekkel 5 1/2 hónapos kortól kezdve

Ezeket kívül megbecsülhetetlen tudnivalókat közöl a háztartás köréből. „Beszélgetés a dietáról”
szóló rész egyenesen megiszivlelendő minden olyan gazdasszony részére, aki a dietikus konyhára van
utalva. **Ara 160 leu** Kézdivásárhelyen kapható **Kovács-hirlapiroda** könyv- és papírzületében.

Egy darab legújabb **lencse és árpa rosta**

és egy új stráf szekér **eladó**
jutányos áron

Cim: UGRAY LAJOS kereskedő.

BÉLYEGZŐK, PECSÉTNYOMOK
jutányos áron
megrendelhetők a
KOVÁCS-HIRLAPIRODA
könyv- és papírzületében, TG-SĂCUESC.

Hirdetéseket jutányos áron
közöl a Székely Ujság

No. G. 6918—1931 exec.

Publicație de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta pub-
lică că în baza deciziei No. G. 12893/928 a judecătorei
de ocol din Tg.-Săcușesc în favorul reclamantului Vere
Bela repr. prin avocatul Dr. I. Diénes Jenő pentru
incasarea creanței de 21000 Lei. și acc. se fixează ter-
men de licitație pe ziua 7 Sept. 1931 orele 4 p. m.
la fața locului în Cernatul de jos la mosisia Dlu Dou
mokos Mihail unde se va vinde prin licitație publică
judiciară 1 auto camion, 1 tapă roșie, 1 bou roș-
cu alb, 4 purcei în valoare de 54000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețu de estimare.
Tg.-Săcușec, la 7 August 1931.

St. Vântsa, portarel delegat

Szanatorium
Dr. LEONHARDT
&
Dr. FLECHTENMACHER
BRASSÓ
Kut-utca-Calea Victoriei 68. Telef. 250.
tudatja a t. c. közönséggel, hogy tekin-
tettel a jelenleg uralkodó anyagi viszo-
nyokra, a kevesebb pénz fölött rendelkező
betegek segítségére egy
III. beteg-osztályt
rendezett be
igen redukált ellátási és műtési
díjakkal és az I. és II.
osztály díjait is lényegesen leszállította.
Ez által a jelen súlyos anyagi krízis alatt
szenvedő betegek is szanatoriumi kezelé-
ben részesülhetnek.

No. G. 13405—1929,

Publicație de licitație.

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publica
că în baza deciziei No. G. 13405—1929, a judecătorei
de ocol din Tg.-Săcușesc în favorul reclamantului Kis-
kos Antal repr. prin avocatul Dr. Imreh Samu pentru
incasarea creanței de 22500 Lei și acc. se fixează termen
de licitație pe ziua de 18 Aug. 1931 orele 4 p. m. la
fața locului în Tg.-Săcușesc Rapid Garage Casa No. 44
unde se va vinde prin licitație publică judiciară
Un autobus marca „Chevrolet”, No. 375 Sft. Gheorghe,
Caroseria completă și motor, Una mașina de lux auto-
mobil marca „Chevrolet” fără motor care era demontat
și luat g. No. 284 G. L. în valoare de 10.000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Tg.-Săcușec, 17 Iulie. 1931.

St. Vântsa, port. de l

Vegyileg tisztít és fest női- és férfi ruhákat,
és présel többféle minőségben, plüsszérozást különböző mintákban készít, posztókat ványol, fest
— női és férfi kiizzadt filz kalapokat tisztít anélkül, hogy formáját
elveszítene, = legjutányosabb áron

Bartos Boldizsár

TÂRGUL-SĂCUESC — KÉZDIVÁSÁRHELY

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgul-Săcușec (Kézdivásárhely). 1931.